

การเปรียบเทียบระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทยจากคำกริยาพยางค์
เดียวที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองดู

**A Comparison of the Semantic Systems of Chinese and Thai words:
from One-Syllable Verbs which are about vision**

นริศ วศินานนท์ ¹

NARIS WASINANON

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำวิทยาลัยจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Assistant Professor in College of Chinese Studies, Huachiew Chalermprakiet University

E-mail: naris_wasinanon@yahoo.co.th

สุกัญญา วศินานนท์ ²

SUKANYA WASINANON

Independent Scholar

E-mail: sukanya.laoshi@gmail.com

Received: 1 May 2021 / Revised: 17 May 2021 / Accepted: 17 June 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทย โดยศึกษาจากคำกริยาพยางค์เดียวที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองดู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างเชิงอัตลักษณ์และความเหมือนเชิงนัยทั่วไปของระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทย คำกริยาที่ศึกษาอ้างอิงความหมายจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 6) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2554) และพจนานุกรมจีน-ไทย (พ.ศ.2559) เป็นข้อมูลหลัก และศึกษาเปรียบเทียบคำกริยา 3 ด้าน คือ 1. ด้านกลุ่มความหมายของคำกริยา 2. ด้านรายการความหมายของคำกริยา 3. ด้านความสามารถในการสร้างคำกริยา

ผลการศึกษาเปรียบเทียบเห็นได้ว่า ภาษาที่แตกต่างกันจะมีระบบคำศัพท์ที่แสดงความหมายเหมือนกันและแตกต่างกันไป ภาษาจีนและภาษาไทยต่างก็มีระบบความหมายของคำที่เป็นอัตลักษณ์ ภาษาจีนมีคำที่สื่อความหมายเกี่ยวกับการมองดูจำนวนมากกว่าภาษาไทย สาเหตุมาจากตรรกะหรือมุมมองความคิดที่ละเอียดในการสร้างคำ ประกอบกับภาษาจีนมีประวัติและวิวัฒนาการทางภาษาที่ยาวนานกว่า การสร้างคำศัพท์จึงมีจำนวนมากกว่า ด้วยเหตุนี้จากการศึกษาระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นมิติของกลุ่มความหมายของคำ ความสามารถในการสร้างคำ และจำนวนรายการความหมายของกลุ่มคำกริยาล้วนสะท้อนให้

เห็นถึงระบบความหมายคำที่แตกต่างกัน ด้านความเหมือนกันคือคำกริยาพยางค์เดียวที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีนและภาษาไทย สามารถหาคำพ้องหรือคำเทียบเคียงได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปรากฏการณ์นี้มีในทุกภาษา

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทย ระบบความหมายของคำ คำกริยาพยางค์เดียวที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองดู

ABSTRACT

This article compares the semantic systems of Chinese and Thai words by studying from the meaning of one-syllable verbs which are about vision. The objective of this study was to study the difference and generalization of the semantic system of Chinese and Thai words. The verbs studied refer to the meaning from the Contemporary Chinese Dictionary (Sixth revision), the Royal Institute's Dictionary (2011) and Chinese-Thai Dictionary (2016), comparing 3 aspects of the verbs: 1. The semantic group of verbs 2. The list of meanings of verbs 3. The ability to form verbs.

The results of a comparative study can be seen that different languages have a semantic system that expresses both the same and different meanings. Both Chinese and Thai languages have identity systems of meanings. Chinese has more verbs which are about vision than Thai. This result from a logic or a detailed idea of how to form words. Along with the Chinese language has a long history and evolution. Therefore, Word formation is more numerous. For this reason, from the study of the semantic system of Chinese and Thai language, whether it is the dimension of the words group, or the ability to form words and the number of lists of meanings of the verb groups all reflect different semantic systems. The same aspect is the one-syllable verbs which are about vision in Chinese and Thai can find most hostesses or comparisons. And this phenomenon is considered a linguistic phenomenon of all languages.

Keywords: Chinese and Thai Comparison, Semantic System, one-syllable verbs which are about vision

ระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทย

บนโลกนี้มีมนุษย์หลากหลายเผ่าพันธุ์ชนชาติ แต่ละชนชาติส่วนใหญ่มีภาษาเป็นของตนเอง และแต่ละภาษาก็มีระบบคำและลักษณะเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ทางภาษาของตนเอง ระบบคำที่สำคัญเกิดจากความหมายของ

คำ โดยมีความเสียงและรูปเขียนประกอบขึ้นเป็นคำ การเรียนรู้คำศัพท์จำเป็นต้องจดจำง่ายและที่สำคัญต้องอาศัยระบบความหมายของคำศัพท์ (จูชิง.1981 : 3)

ความหมายของคำศัพท์ในภาษาหนึ่งๆ เกิดขึ้นเป็นเครือข่ายโยงใยมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจจะเป็นความสัมพันธ์ในแนวตรงหรือแนวอนันต์ นั่นหมายถึงความหมายของคำแต่ละคำจะอยู่ในเครือข่ายหรือกลุ่มความหมายซึ่งแสดงบทบาทหรือหน้าที่ของตนในภาษานั้นๆ กล่าวได้อีกว่า ความหมายของคำแต่ละคำไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเอกเทศหรือปรากฏเดี่ยวๆได้ (เกา เกิงเจิง. 1995:155) ซึ่งความหมายของคำแต่ละคำนั้นมันจะปรากฏขึ้นโดยมีความสัมพันธ์กัน เช่น คำว่า กิน ดื่ม เคี้ยว สามารถจัดกลุ่มความหมายได้ว่า เป็นคำกริยาเกี่ยวกับอากัปกริยาการใช้ปาก คำว่า จับ หยิบ ถือ เป็นกลุ่มความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับมือ การจัดกลุ่มความหมายในภาษาไทย นววรรณ พันธุมธธา (2547) ซึ่งสอนวิชาอรรถศาสตร์ได้ให้นิยามและการเปรียบเทียบความหมายของคำ รวมถึงได้จัดหมวดหมู่ความหมายของคำในภาษาไทยและอธิบายได้อย่างเป็นระบบ

ระบบความหมายของคำของแต่ละภาษาต่างก็มีเอกลักษณ์ทางชนชาติ ในการศึกษาเปรียบเทียบระบบความหมายของคำภาษาจีนและภาษาไทยนั้น ผู้ศึกษาได้เลือกคำกริยาใช้บ่อยพยางค์เดียวที่แสดงความหมายเกี่ยวกับการมองดูเป็นกรณีศึกษาเพื่อให้เห็นถึงระบบความหมายของคำในภาษาทั้งสองว่ามีเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร คำกริยาที่ศึกษาอ้างอิงความหมายจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 6) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2554) และพจนานุกรมจีน-ไทย (พ.ศ.2559) เป็นข้อมูลหลัก โดยศึกษาเปรียบเทียบคำกริยา 3 ด้าน คือ 1. ด้านกลุ่มคำกริยา 2. ด้านรายการความหมายของคำกริยา 3. ด้านความสามารถในการสร้างคำกริยา

ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีประวัติและมีวิวัฒนาการมายาวนานหลายพันปี ฉะนั้นจำนวนของคำศัพท์จึงมีจำนวนมาก เดิมทีภาษาจีนจะเป็นคำหรืออักษรเดี่ยวๆ คำๆหนึ่งมีความหมายมากมายหลากหลายและกินความลึกซึ้ง เห็นได้จากภาษาจีนโบราณ ในการสร้างคำแสดงความหมายเดียวกันจึงมีความหลากหลาย เพื่อให้เห็นชัดถึงการศึกษเปรียบเทียบระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทย ผู้ศึกษาจึงอาศัยภาษาจีนเป็นหลักและภาษาไทยเทียบเคียงในการเปรียบเทียบ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. เปรียบเทียบด้านกลุ่มคำของภาษาจีนและภาษาไทย

กลุ่มคำในที่นี้หมายถึง กลุ่มคำที่มีความสัมพันธ์กันในด้านความหมาย ภาษาจีนเรียกว่า 词群 จะประกอบกันขึ้นเป็นระบบความหมายของคำ กล่าวได้อีกว่ากลุ่มคำเหล่านี้จะประกอบกันเป็นหมวดหมู่สั้นๆความหมายที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน ความหมายคล้ายกัน กลุ่มคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน กลุ่มคำที่แสดงความหมายหมวดหรือประเภทเดียวกัน เป็นต้น เพื่อให้เห็นถึงกลุ่มคำที่แสดงความหมายเกี่ยวกับการมองดู จึงขอยกตัวอย่างคำกริยาในภาษาจีนและภาษาไทยเพื่ออธิบายเปรียบเทียบดังนี้

ภาษาจีน	คำเทียบเคียงในภาษาไทย
看：使视线接触人或物	ดู มอง
瞧：与看相同	ดู มอง
瞅：与看相同	ดู มอง แล
见：看见；看到	เห็น มองเห็น
望：向远处看	มองไปไกล
盯：把视线集中在一点上：注视	จ้อง
瞄：把视力集中在一点上：注视	เล็ง
瞟：斜着眼睛看	เหลือบมอง เหล่อมอง
瞥：很快地看一下	มองปราดเดียว
察：细看	สังเกตุ
顾：回头看	หันกลับไปดู มอง
阅：看	อ่าน ดู
观：看	ดู
视：看	ดู
瞩目：注视	จ้องมอง
睹：看见	มองเห็น
瞪：瞪着眼看	จ้องมอง
眺：看	เบ่งตามอง
窥：从小孔或缝隙里看	ดูจากรูช่องเล็กๆ
瞻：从前或往上看	มองไปข้างบน

จากตารางการเทียบเคียงกลุ่มความหมายคำกริยาเกี่ยวกับการมองดู สามารถเห็นถึงคำกริยาเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีนและภาษาไทย ซึ่งมีสาระความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับการมองดูที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงแบ่งเป็น 3 กลุ่มอธิบายความหมายได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 看、瞧、瞅 เป็นคำกริยาที่มีความหมายเดียวกัน คำสามคำนี้ถือเป็นคำพ้องความหมาย แม้ว่า จะมีความหมายเหมือนกันก็ตาม แต่ละคำมีสีสันทางภาษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ คำว่า 看 พจนานุกรมภาษาจีน ปัจจุบันให้ความหมายว่า สายตาสัมผัสกับคนหรือสิ่งของเทียบเคียงกับภาษาไทยคำว่า ดู มอง คำนี้เป็นคำที่ใช้ทั่วไปและใช้บ่อยมาก ส่วนคำว่า 瞧 เป็นคำที่มีนัยสีสันทางภาษาคือ ใช้ในภาษาพูดมากกว่า คำว่า 瞅 เป็นคำที่ใช้ในภาษาถิ่นของจีน

ภาษาไทยซึ่งเทียบเคียงความหมายในภาษาจีนมีคำว่า ดู มอง แล ก็เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน คำว่า ดู มีนัยว่าดูทั่วไป คำว่า มอง จะมีนัยว่าตั้งใจดู หรือดูโดยมีนัยอื่นๆ ส่วนคำว่า แล หมายถึงมองหรือดูซึ่งใช้ในภาษาถิ่นของไทย เพื่อความชัดเจนเชิงนัยสามารถใช้การวิเคราะห์ห้วงคำประกอบความหมาย componential analysis (A. Nida, 1979) แยกแยะความหมายของกลุ่มคำข้างต้นเพื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของความหมายได้ดังนี้

กรรม คำกริยา	ภาพยนตร์	ซ้าย	ไกลๆ	ตั้งใจ	ข้างหน้า
ดู	√	√	√	√	√
มอง	×	√	√	×	√
แล	×	√	√	√	√

จากตารางวิเคราะห์ความหมายจะเห็นได้ว่า คำว่า “ดู” หมายถึงใช้สายตาสัมผัส ขอบเขตของการมองดูค่อนข้างกว้าง อาจจะเป็นคน สิ่งของหรือทิศทาง ยังมีนัยครอบคลุมถึงลักษณะหรือทิศทางของการมองดูแล้วยังบอกถึงสภาพอีกด้วยเช่น ตั้งใจดู แต่ไม่นิยมใช้เป็นว่า ตั้งใจมอง แต่ถ้าใช้ ตั้งใจมองจะมีคำเสริมท้ายเช่น ตั้งใจมองให้ดี ตั้งใจมองดีๆ ส่วนคำว่า แล นั้นมีความหมายเหมือนกันกับคำว่า ดู มอง เพียงแต่ แล เป็นคำที่ใช้ในภาษาถิ่นโดยทั่วไปไม่พูดว่า แลภาพยนตร์ แต่จะพูดว่า แลหนังหรือดูหนัง

กลุ่มที่ 2 视、见、观、阅、察 คำกลุ่มนี้มีนัยร่วมกันคือ มองหรือดู แต่คำแต่ละคำมีนัยที่แตกต่างกันบ้าง ในสมัยโบราณ คำว่า 视、见 มีความหมายว่า จดจ้องมองดู หรือใช้สายตาสัมผัส ในภาษาจีนมีคำว่า 看了, 没看见 (ดูแล้ว แต่ไม่เห็น) ซึ่งภาษาจีนยังมีอีกคำว่า 视而不见 หมายถึงมองแต่ไม่เห็น ภาษาไทยมีนัยนี้เช่นกันว่า มองแต่ไม่เห็น คำว่า 见 มีความหมายเหมือนกันกับ 看见 แต่คำว่า 看见 ใช้แพร่หลายกว่า 见 สมัยโบราณคำว่า 看 มีความหมายว่า 视 และวิวัฒนาการจนถึงปัจจุบัน คำว่า 看 หมายถึงตั้งใจดู ในส่วนที่แสดงความหมายว่าตั้งใจดูความหมายแฝงของ 视 จึงได้หายไป และคำว่า 视 ไม่สามารถใช้เดี่ยวได้ในปัจจุบัน แต่เป็นคำมูลที่ใช้ประกอบกับอื่นสร้างเป็นคำประสมเท่านั้น เช่น 电视、近视、视频 เป็นต้น

观 ความหมายเดิมคือมองดูอย่างละเอียด ปัจจุบันคำนี้มีนัยว่า ดู ไม่สามารถใช้เดี่ยวๆได้ แต่จะเป็นคำมูลที่ใช้สร้างคำประสม เช่น 观众、参观、观赏 เป็นต้น

阅 ความหมายเดิมคือ ตรวจสอบ คิดคำนวณหรือนับเลข ต่อมาคำนี้หมายถึง อ่าน เช่นคำว่า 阅读、阅览 เป็นต้น ในภาษาไทยใช้คำว่า ดู หรืออ่าน เช่น ดูหรืออ่านหนังสือ อ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

察 ในภาษาจีนมีความหมายว่า ดูละเอียด เทียบเคียงกับคำในภาษาไทยว่า สังเกตดู

กลุ่มที่ 3 望、顾、窥、瞥、瞻 คำกริยากลุ่มนี้ล้วนมีความหมายว่า ดู แต่เป็นการดูหรือมองในมุมหรือระดับที่ต่างกัน ในภาษาไทยไม่มีคำเทียบเคียงโดยตรง แต่อาศัยการอธิบายหรือเพิ่มความ เช่น

顾 หันกลับไปดู 望 มองไปไกลๆ

窥 ดูจากช่องเล็กๆ

瞥 มองปราดเดียว

瞻 มองไปข้างหน้าหรือมองไปข้างหน้า

จากกลุ่มคำกริยาและความหมายข้างต้นล้วนมีความหมายเกี่ยวกับการมอง แตกต่างกันในด้านของลักษณะสภาพหรือทิศทาง เป็นต้น ในภาษาไทยไม่มีคำเทียบเคียงความหมายเหล่านี้ แต่จะใช้คำว่า “ดู” หรือ “มอง” แล้วเพิ่มคำอธิบายเพื่อแสดงนัยของลักษณะ สภาพหรือทิศทางเพื่อสามารถสื่อของภาษาจีนได้ จึงเห็นได้ว่าภาษาจีนมีคำศัพท์ที่แสดงการมองดูในลักษณะ สภาพหรือทิศทางจำนวนมาก และมีคำศัพท์ที่แจกแจงนัยที่แตกต่างกันไปสะท้อนให้เห็นว่าภาษาจีนมีระบบคำศัพท์ที่แสดงนัยการมองดูอย่างมีระบบและแจกแจงนัยความหมายอย่างละเอียดกว่าภาษาไทย

นอกจากนี้ในภาษาจีนยังมีคำกริยาสองพยางค์ที่แสดงนัยเกี่ยวกับการมองเห็นอีกไม่น้อย เช่น 鸟瞰、浏览、目击、查看、凝视、注视、仰望、观看、目睹 เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้แสดงถึงความหลากหลายของกลุ่มความหมายเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีน ด้วยเหตุนี้ความหมายของการมองดูในภาษาจีนจึงมีการแจกแจงความหมายหลากหลายและละเอียด กล่าวได้อีกว่า หมวดความหมายเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีนจะมีคำศัพท์มากกว่าภาษาไทย จึงเห็นได้ว่า ระบบความหมายของกลุ่มคำศัพท์ของภาษาจีนและภาษาไทยไม่เหมือนกัน

คำศัพท์มักจะพัฒนาควบคู่ไปกับภาษา และมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของชนชาติ รวมถึงประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการทางสังคม ภาษาจีนมีประวัติยาวนาน แน่แน่นอนว่าภาษาจีนมีความเกี่ยวข้องกับสภาพสังคมและวิวัฒนาการทางสังคมซึ่งเห็นได้ชัดเจน ระบบความหมายคำของภาษาที่ไม่เหมือนกันนอกจากเห็นได้จากนิยามความหมายและสาระความหมายของคำแล้วยังสะท้อนถึงตรรกความคิดเชิงละเอียดในความหมายรวมถึงหลักและวิธีการสร้างคำศัพท์เพื่อสื่ออันนั้นๆอีกด้วย

ภาษาจีนและภาษาไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มการสร้างคำแบบสองพยางค์ คำมูลซึ่งเป็นส่วนประกอบในการสร้างคำจึงมีความเหมือนหรือความคล้ายคลึงกัน ในภาษาจีนคำประสมที่แสดงความหมายว่ามองดู เช่น 看见、看望、看望、视察、查看、观察、观望、观瞻、观看、瞻望、瞻顾、窥见 ในภาษาไทยนั้นคำว่า มอง และ ดู เป็นคำที่สามารถสร้างคำพยางค์คู่ได้มากมายเช่นกัน เช่น มองดู มองเห็น แลดู แลเห็น จ้องมอง เล็งดู เหลือบมอง เพ่งมอง เป็นต้น ลักษณะนี้เป็นลักษณะทั่วไปของวิธีการสร้างคำ

2. เปรียบเทียบจากความสามารถในการสร้างคำ

ระบบความหมายของภาษาที่ไม่เหมือนกัน นอกจากสามารถเห็นได้จากสาระของความหมายหรือนิยามความหมายของคำแล้วสามารถยังเห็นได้จากความสามารถของการสร้างคำ (จากจำนวนน้อยไปมาก) ผู้ศึกษาได้รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับการมองดูจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบันได้ดังนี้

กลุ่ม	คำกริยา	คำประสมหรือกลุ่มคำ
1.	看 瞧 瞅 瞥 瞄 盯	看见、看望、看穿、看重、看轻、看破、看齐、看不起 瞧见、瞧书、瞧病、瞧热闹 ----- ----- ----- -----
2.	睹 瞠 瞩 窥 眺	耳闻目睹、有目共睹 瞠视、瞠目结舌 瞩目 管中窥豹、窥探、窥伺 远眺、登高眺远
3.	见 望 阅	见解、见识、见怪、见鬼、见外、见效、见证、见面、见机、见习、见笑、见长、见世面、看见、听见、遇见、碰见 望风、望日、望月、望族、望断、望楼、望远镜、高德望重、望而却步、望而无畏、丰收有望 阅览、阅读、阅卷、评阅、阅兵、检阅、传阅、赠阅
4.	视 察 观 顾 瞻	视差、视察、视力、视听、视图、视线、视网膜、视神经、视若无睹、视而不见、电视、监视、近视、远视、电视台 观察、视察、考察、察觉、察看、察访、警察 观风、观察、观感、观光、观念、观礼、观望、观瞻、观点、观测、观看、观摩、观赏、观众、观象台、参观 回顾、环顾、顾盼、顾客、顾念、顾惜、顾主、顾名思义、瞻前顾后、左顾右盼 观瞻、瞻仰、瞻望、瞻念、瞻礼、高瞻远瞩、瞻前顾后

จากคำกริยา 4 กลุ่มข้างต้น เราสามารถจัดกลุ่มตามความสามารถในการสร้างคำได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 看、瞧、瞅、瞥、瞄、盯 กลุ่มคำนี้มีความหมายที่ใช้บ่อยในปัจจุบัน

คำว่า 看 เป็นคำกริยาที่มีมาก่อนมีอักษรจ้วน (สมัยฉิน) ซึ่งเป็นอักษรแสดงการใช้มือป้องตามองไปที่ไกล หลังสมัยฉิน จึงมีความหมายพื้นฐานว่า ดู ต่อมาได้กลายความหมายอีกหลายความหมาย คำว่า 瞧、瞅 เป็นคำที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานมานี้ คำว่า 瞧 ใช้ในภาษาพูด คำว่า 瞅 ใช้ในภาษาถิ่น กลุ่มนี้การสร้างคำไม่มาก เนื่องจากเป็นคำกริยาพยางค์เดียวที่ใช้อิสระเดี่ยวๆได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ร่วมหรือประสมกับคำอื่น บางคำเป็นภาษาพูดต่อมาได้พัฒนาการเป็นภาษาหนังสือ ดังนั้นการรสร้างคำจึงน้อยมาก

กลุ่มที่ 2 睹、瞠、瞩、窥、眺 คำกริยากลุ่มนี้โดยทั่วไปไม่สามารถใช้เดี่ยวๆ และมีความหมายแคบ คำเหล่านี้สื่อความหมายค่อนข้างชัดเจนอยู่แล้ว เช่น 窥 มีนัยว่าดูหรือมองจากรูหรือช่อง คำกริยา 睹、瞠、瞩、眺 เหล่านี้ล้วนหมายถึงมองดูอย่างตั้งใจ ปัจจุบันแม้ว่าจะใช้กันน้อย แต่จะมักปรากฏอยู่ในสุภาษิต การสร้างคำจากคำเหล่านี้จึงมีจำนวนน้อยมาก

กลุ่มที่ 3 见、望、阅 คำกริยากลุ่มนี้โดยทั่วไปจะไม่ใช้เดี่ยวๆ แต่เป็นคำมูลที่ใช้ในการสร้างคำประสมหรือกลุ่มคำบางคำ เป็นคำที่มาจากภาษาจีนโบราณและยังคงใช้งานอยู่ในปัจจุบัน แต่คำเหล่านี้มักใช้ในภาษาหนังสือความสามารถในการสร้างคำค่อนข้างสูง

กลุ่มที่ 4 视、察、观、顾、瞻 คำกริยากลุ่มนี้เป็นคำมูลไม่อิสระ หมายถึงไม่สามารถใช้เดี่ยวๆได้ มีการใช้มาตั้งแต่สมัยโบราณ ด้วยที่ไม่สามารถใช้เดี่ยวๆได้ จึงต้องประกอบคำอื่นสร้างคำใหม่ได้จำนวนมาก

ในภาษาไทยคำกริยาพยางค์เดียวที่สื่อนัยการมองดูมีดังนี้

คำกริยา	คำประสมหรือกลุ่มที่สร้างขึ้น
ดู	ดูเห็น ดูแล ดูแคลน ดูหมิ่น ดูถูก ดูหนัง ดูงาน ดูดวง ดูเหมือน
มอง	มองดู มองเห็น
แล	แลเห็น ดูแล
เห็น	มองเห็น แลเห็น
ชม	ดูชม
จ้อง	จ้องมอง จ้องดู
เล็ง	-----
เพ่ง	เพ่งมอง เพ่งดู เพ่งเล็ง
ส่อง	ส่องดู
พิศ	พิศมอง พิศดู
เหล่	เหล่มอง
เหลือบ	ชำเลือง ชายตาดู

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่า คำว่า ดู สามารถสร้างคำศัพท์ได้ค่อนข้างมาก เพราะคำว่า ดู เป็นคำที่ใช้บ่อย และใช้กว้างกว่าคำว่า มอง คำว่า มองนั้นมันยวว่า ตั้งใจดู ความหมายซึ่งชัดเจนอยู่แล้ว คำกริยา มอง จึงสร้างคำศัพท์ใหม่น้อยกว่า ส่วนแล เล็ง เพ่ง ส่อง พิศ เหล่ เหลือบ คำเหล่านี้สื่อความหมายแคบและไม่จำเป็นต้องประสมกับคำอื่น ความสามารถในการสร้างคำจึงมีไม่มาก

3. เปรียบเทียบจากรายการความหมาย

รายการความหมาย (义项) หมายถึงคำๆ หนึ่งมีการแจกแจงความหมายที่แตกต่างกันโดยรวบรวมไว้ในพจนานุกรม กล่าวคือ พจนานุกรมจะมีการบรรจุความหมายต่างๆ ของคำ ซึ่งคำแต่ละคำจะมีการแจกแจงรายการความหมายไว้มากมาย จำนวนความหมายเหล่านี้ก็คือรายการความหมายของคำ พจนานุกรมจีนไทยฉบับใหม่ (2462) เห็นได้ชัดเจนว่า คำในภาษาจีนส่วนใหญ่จะมีรายการความหมายมากกว่า 2 รายการ การนำรายการ

ความหมายมาจัดกลุ่มเรียงด้วยกัน นักภาษาศาสตร์เรียกว่า สนามความหมาย (义场) G.Ipsen ได้กล่าวถึงทฤษฎีสนามความหมายของภาษาไว้ และ J.Trier ก็ได้กล่าวถึงทฤษฎีสนามความหมายของคำศัพท์ไว้เช่นกันซึ่งเป็นการจัดกลุ่มของความหมายของภาษาเชิงอรรถศาสตร์

ฟู หวายชิง (符淮青.1996) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบคำที่แตกต่างกันระหว่างภาษาจีนกับภาษาเหวินชาง (ภาษาถิ่นของไหหลำซึ่งเป็นภาษาพูดในเมืองWenchangเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะไหหลำ) โดยอาศัยการศึกษาคำเทียบเคียงในภาษาจีนกับภาษาเหวินชาง นอกจากนี้เขายังได้วิเคราะห์กลุ่มคำแสดงสีสันในภาษาจีนโดยใช้โมเดลการสร้างความหมายของคำ และยังได้ศึกษาวิเคราะห์คำที่แสดงเกี่ยวกับการมองดู โดยได้อธิบายระบบกลุ่มคำในภาษาจีนได้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการศึกษาระบบคำข้างต้นมีประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาเปรียบเทียบระบบคำของภาษาที่แตกต่างกัน จึงใช้คำที่แสดงนัยเกี่ยวกับการมองดูมาศึกษาเปรียบเทียบภาษาจีนกับภาษาไทย

ระบบรายการความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทยมีความแตกต่างกัน เห็นได้จากจำนวนรายการความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกันและวลีของการแจกแจงความหมายที่ไม่เหมือนกัน รวมถึงคำเทียบเคียงความหมายที่แตกต่างกัน เกี่ยวกับคำกริยาที่แสดงความหมายเกี่ยวกับมองเห็นจะมีเงื่อนไขของลักษณะ สถานที่ เวลา สภาพการณ์ ที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาได้อ้างอิงวิธีการจัดหมวดคำของหวังจ้าวไห่ (1989) (คู่มือการจัดหมวดคำ) และข้อมูลจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบันแบ่งหมวดอธิบายได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มคำกริยาที่แสดงความหมายถึง การมองหรือดูทั่วไป กลุ่มคำที่มีความหมายถึงการมองหรือดูทั่วไป เช่น 看、瞧、瞅、览、观、视、盼 เป็นต้น แต่ยังมีกลุ่มคำที่สื่อความหมายว่า ได้มองหรือมองเห็น เช่น 见、看见、瞅见、瞧见 เป็นต้น กลุ่มคำกริยาเหล่านี้จัดเป็นคำพ้องความหมายหรือ คำพ้องความซึ่งความหมายอาจจะแตกต่างกันไปบ้างเล็กน้อย

กลุ่มที่ 2 กลุ่มคำกริยาที่แสดงความหมายถึง การมองหรือดูโดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับสถานที่ คำกริยาในกลุ่มนี้มีนัยเกี่ยวกับการมองหรือดูในทิศทาง ตำแหน่งหรือระยะห่างที่ต่างกัน เช่น

- มองจากบนลงล่าง มีคำกริยา คือ 瞰、鸟瞰、俯瞰、俯视 เป็นต้น
- มองจากล่างขึ้นบน มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้ เช่น 仰看、仰望、翘首 เป็นต้น
- มองข้างบน มีคำกริยาที่แสดงความหมายนี้ คือ 举目
- เบิกตามองไปข้างบน มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้ คือ 盱 เป็นต้น
- มองไปข้างๆ เช่น 睨睨、斜视、瞟 眈 เป็นต้น
- มองไปที่ไกล คำกริยาในภาษาจีนที่มีนัยนี้ได้แก่ 望、远望、遥望、瞻望、展望、望断 เป็นต้น
- จากที่สูงมองออกไปไกลๆ คำกริยาที่แสดงนัยนี้ได้แก่ 眺看、凭眺、远眺 เป็นต้น
- มองออกไปไกลๆ มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้ คือ 瞭望
- ทอดสายตามองไปที่ไกลๆ มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้ คือ 骋目

- มองออกไปไกลสุดสายตา มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้ว่า 极目
- มองดูสิ่งที่แปลกใหม่ 放目 (เปิดโลกทัศน์)
- กวาดสายตามอง คำกริยาที่แสดงนัยคือ 一览
- ดูใกล้ๆ คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 逼视

กลุ่มที่ 3 กลุ่มคำกริยาที่มีความหมายว่า มองดู ภายในเวลาที่จำกัด

กลุ่มกริยาที่แสดงนัยมองหรือดูอย่างรวดเร็ว ได้แก่ 瞥、瞥见 ดูอย่างรวดเร็ว ดูหรือมองไปรอบๆรวดเร็วมีคำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 扫视 นอกจากนี้การดู ยังมีการเพิ่มนัยอื่น เช่น อ่านหนังสือหรือหนังสือพิมพ์จะมีคำกริยาที่ใช้นัยนี้คือ 溜 คุณคนหรือสิ่งแฉดล่อมอย่างรวดเร็ว มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 扫 เป็นต้น

กลุ่มกริยาที่แสดงนัยการมองอย่างละเอียด ได้แก่ 察、观察 เป็นต้น มองหรือดูอย่างละเอียดและมีนัยใช้สายตาดำจับจ้องได้แก่ 瞄、盯、注目、瞩、注视 ดูสภาพการณ์อย่างละเอียดแล้ววางแผนการ มีคำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 探望 ส่วนคำกริยาที่แสดงนัยว่ามองหรือดูคร่าวๆ คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 浏览

กลุ่มที่ 4 กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายว่ามองดูตามลักษณะหรือรูปการณ

รายการความหมายของคำกริยาที่แสดงรูปแบบหรือรูปการณที่แตกต่างกัน เช่น

- มองอย่างมีนัยเคารพเลื่อมใส เช่น 瞻仰
- มองอย่างเจตนา มีคำว่า 观看
- มองหรือดูอย่างตั้งใจ มีคำว่า 注视
- หรีดามองอย่างตั้งใจ มีคำว่า 觑
- ดูด้วยความโกรธหรือดูอย่างโมโห ใช้คำว่า 怒视、怒目而视、瞋目而视 เป็นต้น
- มองดูอย่างไม่พอใจ คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 瞪、白眼
- มองอย่างรีบร้อน มีวลีที่ว่า 直立而望
- ชะเง้อรอคอยอย่างมีหวัง มีคำที่สื่อนัยนี้ว่า 鹄望
- แอบดูแอบมอง มีคำที่แสดงนัยนี้ได้แก่ 窥、覘、窥见、窥探、窥视、窥伺
- แอบดูทางรูหรือช่องเล็กๆ คำกริยาที่แสดงนัยนี้ได้แก่ 张望、偷窥、偷眼
- เห็นหรือดูกับตา คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 目睹、目见、目击
- เบิ่งตา ดู คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 瞠、瞯

กลุ่มที่ 5 กลุ่มคำกริยาที่มีอากัปกิริยาเกี่ยวกับการมองดู

ความหมายของคำในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่กลายความหมายมาจากคำว่า 看 และคำเหล่านี้จะแสดงความหมายไม่ใช่เพียงแค่มองหรือดูธรรมดา แต่มักจะมีอากัปกิริยาหรือการกระทำประกอบด้วยอาจจะบอกผลลัพธ์หรือเป้าหมายด้วยเช่น

- สองคนขึ้นไปพบหรือเจอหน้ากัน คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 见面、会面

- ผู้นำสองประเทศพบเจอกัน มักใช้คำว่า 会见、会晤
 - ให้แขกที่มาเยือนเห็นหน้า พบเจอใช้คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 会客
 - นัยว่าสองคนต่างมองซึ่งกันและกัน ใช้คำกริยาคำว่า 相视
 - นัยว่า สองคนมองหน้าคน ใช้คำกริยาคำว่า 对视
 - นัยว่า ผู้นำระดับสูงตรวจพลหรือกองเกียรติยศ ใช้คำว่า 阅兵、检阅 หรือนัยว่า ตรวจดู ใช้คำว่า 检验
 - นัยว่า ตรวจสอบเพื่อหาปัญหา ใช้คำกริยาคำว่า 检查
 - ตัวอย่างมีเป้าหมาย ใช้คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 观看、观望
 - สังเกตหรือพิจารณาจากจุดใดจุดหนึ่ง ใช้คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 着眼
 - ดูโดยรวมๆ คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 通观
 - สังเกตดูโดยรวม คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 通观
 - ดูในภาพรวมทั้งหมด คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 综观
 - ดู ณ ที่จริง คำกริยาที่หมายถึง เยี่ยมชม คือ 参观
 - ดูหรือชมซึ่งกันและกัน รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ใช้คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 观摩
 - ฝ้าดูต้นธัญญาพืชที่สุกหอมไม่ให้ถูกขโมย เป็นคำกริยาโบราณที่สื่อความหมายนี้คือ 看青
 - ไปดูหรือเยี่ยมผู้ป่วย กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 探访、探病、探视
 - ดูการทำสงครามหรือการสู้รบอยู่ข้างๆ คำกริยาที่สื่อความหมายนี้คือ 参战
 - เข้าเยี่ยมคารวะสุขภาพหรือรูปปั้นบุคคลที่ล่วงลับไปแล้วหรือหลุมศพ คำกริยาที่แสดงนัยนี้คือ 参谒 เป็นต้น
- ความหมายที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นเป็นความหมายที่เกี่ยวกับการมองดูทั้งสิ้น เห็นได้ว่าในภาษาจีนมีกลุ่มคำศัพท์ที่แสดงนัยความหมายนี้จำนวนมากมายและมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกัน และแสดงนัยที่แตกต่างกันหลากหลาย

จากการศึกษาเปรียบเทียบรายการความหมายที่มีนัยเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีนและภาษาไทยนั้น ทำให้เห็นได้ว่า กลุ่มความหมายที่มีนัยเกี่ยวกับการมองดูมีการสร้างคำกริยาที่แสดงนัยนี้ไม่ว่าจะแสดงทิศทาง ตำแหน่ง สภาพการณ์ รวมถึงคำอื่นๆ ที่มีนัยเกี่ยวกับการมองดูจำนวนมากมาย ทำให้เห็นถึงความถี่หรือความหมายที่แจ่มละเอียดในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับการมองดูในภาษาจีนมากกว่าคำกริยาที่แสดงนัยเกี่ยวกับการมองดูในภาษาไทย

คำหรือกลุ่มคำในรายการความหมายในภาษาจีนเห็นได้ชัดเจนว่ามีจำนวนกลุ่มคำศัพท์จำนวนมากกว่าภาษาไทย ในรายการความหมายบางความหมายจะมีคำศัพท์หนึ่งตัว บางความหมายจะมีคำศัพท์จำนวนมากที่แสดงกลุ่มความหมายนี้ ในทางกลับกัน ในภาษาไทยคำที่แสดงกลุ่มความหมายเกี่ยวกับการมองดูนั้นมีคำที่แสดงนัยนี้จำนวนไม่มาก เช่น ดู มอง เห็นและคำเหล่านี้จะประกอบกับคำอื่นที่สื่อความหมายเพื่อเทียบเคียงความหมายกับภาษาจีน

บทสรุป

การศึกษาเปรียบเทียบระบบความหมายของคำในภาษาจีนและภาษาไทย จากการศึกษาาระบบความหมายของคำกริยาเกี่ยวกับการมองเห็น 3 ด้าน คือ ด้านเปรียบเทียบจากกลุ่มความหมายของคำ ความสามารถในการสร้างคำ และรายการความหมายของคำเห็นได้ว่า ระบบความหมายคำในภาษาจีนและภาษาไทยมีความแตกต่างกัน กลุ่มความหมายของคำในภาษาจีนมีคำกริยาที่แสดงความหมายเกี่ยวกับการมองเห็นนั้นจำนวนมากกว่าภาษาไทย ขณะเดียวกันกลุ่มคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมีจำนวนมากกว่าเช่นกัน เห็นได้ว่ากลุ่มความหมายของคำกริยาเกี่ยวกับการมองเห็นในภาษาจีนมีการสร้างคำและแสดงความหมายที่ละเอียดมากกว่ากลุ่มความหมายของคำกริยาหนึ่งๆ ในภาษาไทยมีการคำที่แสดงความหมายน้อยน้อยกว่าภาษาจีน ด้านความสามารถในการสร้างคำ(ส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์) ในภาษาจีนมากขึ้นอยู่กับ 1. คำกริยาพยางค์เดียวที่ใช้อิสระได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ประกอบคำอื่น 2. จำนวนรายการความหมายของคำมักจะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการสร้างคำ ถ้าคำที่มีความหมายมากหรือกว้างสามารถสร้างคำจำนวนมากกว่า 3. คำกริยาที่ใช้ในภาษาพูดจะสร้างคำได้จำนวนน้อย 4. คำที่ความหมายแคบหรือความหมายชัดเจนอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องประกอบกับคนอื่นเพื่อสร้างคำใหม่ การสร้างคำจึงมีน้อยมาก ด้านรายการความหมายของคำกริยานั้น ภาษาจีนและภาษาไทยมีรายการความหมายที่ไม่เหมือนกัน ระบบรายการความหมายที่มีจำนวนมากแสดงถึงความหนาแน่นหรือความถี่ของการแจกแจงกลุ่มความหมายคำกริยานั้นๆ ในส่วนของคำกริยาที่เกี่ยวกับการมองเห็นได้ว่า รายการความหมายของคำกริยาในภาษาจีนแสดงถึงความถี่หรือขอบเขตของนัยเกี่ยวกับการมองดูจำนวนมากกว่าภาษาไทย ซึ่งในภาษาไทยนั้นมียุทธการความหมายที่เกี่ยวกับการมองดูไม่มากเท่ากับภาษาจีน

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่าการศึกษาเปรียบเทียบระบบความหมายของคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองเห็น อาจจะมีข้อจำกัดในการเห็นถึงระบบความหมายของคำกริยาในภาพใหญ่ ถ้าสามารถใช้ตัวอย่างกลุ่มความหมายคำอื่นๆ อีกหรือถ้าศึกษากลุ่มคำชนิดอื่นอาจจะทำให้สามารถเห็นถึงระบบความหมายคำในภาษาจีนและภาษาไทยได้มากยิ่งขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดบางประการ บทความนี้จึงได้เลือกเฉพาะศึกษากลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมองเห็นเท่านั้น ซึ่งผู้สนใจศึกษาสามารถใช้แนวทางการศึกษาหรือข้อมูลเบื้องต้นนี้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาสองภาษาต่อไป

บรรณานุกรม

- นวรรณ พันธุมธา. (2557) **คลังคำ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อัมรินทร์.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2559) **พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 33. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมสาส์น.

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.

杨汉川 (1996) , 汉泰语双解词典 曼谷: Ruamsarn 出版社.

符淮青 (1983) 现代汉语词汇. 北京: 北京大学出版社.

符淮青 (1996) 词汇分析和描写 北京: 语文出版社.

朱星 (1981) 汉语词义简析 北京: 北京大学出版社.

徐国庆 (1999) 现代汉语词汇系统论 北京: 北京大学出版社.

符淮青 (1994) 看和看见等词义同异和制约载于学汉语第五期 1-5 页.

符淮青 (1981) 义项的性质和分合. 上海: 辞书研究 第 4 期 86-94 页.

符淮青 (1996) 汉语词汇发展史. 合肥: 安徽教育出版社.

常敬宇 (1996) 论词的表层义和深层义——兼论词义系统 词汇学新研究.

贾颜德 (1999) 汉语词义学 北京: 北京大学出版社.

王宁和毓晓丽 (1999) 词汇应用通则. 辽宁: 春风艺术出版社.

董大年 (1998) 现代汉语分类词典 北京: 汉语大辞典出版社.

潘允中 (1989) 汉语词汇史概要 上海: 上海古籍出版社.

赵克勤 (1994) 古代汉语词汇学 北京: 商务印书馆.

中国社会科学语言研究所词典编辑室 (2018) 现代汉语词典. 第 6 版. 北京: 商务印书馆.

王兆海 (1989) 择词手册. 北京: 华夏出版社.

伍谦光 (1987) 语义学导论 上海: 上海古籍出版社.

Author (1) Information (第一作者信息)

	Name and Surname (姓名) : Naris Wasinanon
	Highest Education (最高学历) : Doctoral degree
	University or Agency (任职院校或单位) : Huachiew Chalermprakiet University
	Field of Expertise (专业领域) : Chinese Characters, Chinese Culture, Chinese Teaching
	Address (地址) : 201/33 Moo 7, Debaratana Road K.M. 24, Bangsaothong Sub-District, Bangsaothong District, Samutprakarn 10570

Author (2) Information (第二作者信息)

	Name and Surname (姓名) : Sukanya Wasinanon
	Highest Education (最高学历) : Master degree
	University or Agency (任职院校或单位) : (Independent Scholar)
	Field of Expertise (专业领域) : Teaching Chinese
	Address (地址) : 201/33 Moo 7, Debaratana Road K.M.24, Bangsaothong Sub-District, Bangsaothong District, Samutprakarn 10570